

Pozdravni nagovor dekana na Uvodnem tednu v akademsko leto 2016/2017

Štejem si v posebno čast, da sem na Uvodnem tednu dobil priložnost, da vas nagovorim kot dekan Fakultete za informacijske študije v Novem mestu in hkrati kot njen najstarejši profesor. Bil bi neiskren, če bi rekel, da sem vesel ob dejstvu, da sem najstarejši med nami. Resda ima lahko določene prednosti, če si starosta v neki akademski ustanovi, ampak vse to skupaj ne odtehta privilegija, ki ga imate vi mladi - polni elana – pred katerim je še celo življenje. Z nostalgijo se spomnim časa, ko sem bil v enaki vlogi kot vi danes: v vlogi bruca. To je bilo daljnega leta 1968, leta, ki je ostalo zapisano v zgodovini kot leto, v katerem se je dogajala prva in zaenkrat zadnja študentska revolucija v svetu, ki se je začela 13. maja na Sorboni v Parizu in je že junija istega leta oplazila tudi nas v nekdanji skupni domovini. Od tedaj do danes je minilo slabega pol stoletja, se pravi pol stoletja mojega nepretrganega akademskega življenja na več različnih univerzah pred prihodom na FIS v obdobju njegove ustanovitve, kjer sem predaval v Beogradu, Ljubljani in Kopru ter na več samostojnih visokošolskih ustanovah kot so Gea College, FUDŠ, FAM, EPF, FPV. Zdi se mi, da gre pri tem vendarle za neko zajetno časovno obdobje, v katerem sem nabral izkušnje, ki bi si jih, seveda z nujno potrebno distanco, upal danes podeliti z vami. Torej sprašujem se, kaj lahko nekdo kot jaz, ki se počasi približuje koncu svoje akademske poti, pove vam na prvi dan, ko ste prišli na našo fakulteto in ste, jasno še na samem začetku te iste poti? Kaj vam lahko nekdo pove, kar ne bi bilo neko nespodobno pridiganje, dolgočasno pametovanje zamorjenih starčkov, ki mislijo, da so posrkali vso modrost tega sveta že zaradi samega dejstva, da so se postarali? Kaj lahko rečem, da ne bi zvenelo kot dociranje oz. po domače povedano, da vam ne »solim pameti«?

Naš najhujši sovražnik je – čas. Ko si mlad, imaš občutek, da ga je dovolj. Itak je celo življenje pred tabo. Zato ga lahko zapravljaš. Tratenje časa je ena najbolj zasidranih navad ljudi - pri čemer študenti niso nobena izjema - ne glede na epoho, mesto bivanja, barvo kože, socialni status, generacijske ali kulturne razlike. Ko se postarajo, pa ljudje s čudenjem ugotavljajo – da časa ni več. Vlak do destinacije, ki bi jo še hoteli doseči - je nepovratno odpeljal. A tedaj se je prepozno tepsti po glavi. Zato nam prastari pregovor pravi, da je izkustvo glavnik, ki ga usoda daje človeku šele potem, ko rata plešast. Tudi zgodovina nas uči, pravi slavni nemški filozof Hegel, da nas ni o ničemer naučila. Kaj potem ostane posamezniku, da stori v takšnih okoliščinah, se sprašujemo? Preprosto to, da ne zapravlja časa! Carpe diem so govorili stari Rimljani. Zagrabi oz. izkoristi dan, to se pravi vsak dan v življenju! Postavljaj temelje in širi obzorja! To, kar lahko narediš danes, ne puščaj za jutri. Naj ti je vsak dan, kot da ti je zadnji. Treba ga je nameniti smiselnim zadevam, ki so namenjene tvoji samouresničitvi in tvojemu samoizpopolnjevanju. Tvoja mantra je rek iz kulturnega filma »Oče na službeni poti: svakog dana u svakom pogledu sve više napredujem«. Vse, kar je manj kot odlično, ne šteje. Akademija je od samega začetka v Bologni v 11. stoletju bila in ostala - gojišče odličnosti. Ampak to, kar je danes odlično, je jutri samo nekaj že videnega - deja vu. Zato moramo biti vsakič še boljši, pa še boljši, pa še boljši ...

Kaj je naš cilj? Kam sploh gremo? V našem poslanstvu in viziji smo se v ustanovi, katere prag ste danes prestopili, zavezali, da do leta 2020 postanemo »primerljivi z uglednimi akademskimi institucijami Jugovzhodne Evrope«. To je izjemno visok cilj. Da bi ga dosegli, je predvsem nujno potrebno, da nas vodijo prave vrednote in vrline, med katerimi bi vam na podlagi lastnih izkušenj položil na dušo naslednje: resnicoljubnost, akademska svoboda, avtonomnost, intelektualno poštenje, odgovornost, dostojanstvo, kolegialnost, odličnost ... Za vas so to danes - na prvi dan vašega študentskega življenja - samo vrednote, ideali oz. vodila. Da bi postale norme vašega in našega vsakodnevnega življenja, je treba delati, trdo delati v dolgem časovnem obdobju ... Ker vaja dela mojstra, posebej v akademskem življenju, ki je, to mi lahko verjamete - bolj podoben maratonu kot teku na kratke proge.

Na koncu bi se rad vrnil na začetek, ko sem obljubil, da ne bom pridigal ali dociral, kar je tradicionalna navada vseh profesorjev, posebej pa dekanov in rektorjev. Pa sem vendarle povedal nekaj besed, presejanih na situ mojih lastnih dolgoletnih izkušenj, ki bi jih bilo mogoče tudi tako razumeti. Zato vas moram spomniti na moder nasvet Bertranda Russela, meni zelo dragega sodobnega britanskega filozofa, ki je ob podobni priložnosti svojim študentom povedal, da je edini nasvet za uspeh v življenju, da ne poslušate nasvetov drugih. Mi bi k temu še dodali: »Vključno tudi z nasvetom, ki ga je filozof sam podal.«

dekan Fakultete za informacijske študije v Novem mestu

prof. dr. Dejan Jelovac